

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

A legujabb harc.

Január elsejével újabb harc indul meg Ausztria és Magyarország között. Ezt a harcot, mint mindig, most is a rossz szomszéd üzente meg nekünk és mi mint mindig, álljuk is azt. A háborúság keskeny, de annál hosszabb szintéren fog lefolyni: a vasuti vonalakon. Az osztrák kormány néhány hét előtt január 1-étől kezdődőleg lehetetlenül magas tarifákat állapított meg, — amelyek — ha valóban életbe lépnek — szinte leküzdhetetlen akadályokat gördítenek Ausztriába való kivitelünk és Ausztrián keresztül való tranzitó forgalmunk elé. És hogy be fognak következni, aziránt immár semmi kétség, — miután az új díjszabás már keresztül ment a legtöbb fórumon. Ha egy pillantást vetünk a térképre, amelyen vasgyűrűként övezik az osztrák örökös tartományok Szent István birodalmát, ha tekintetbe vesszük, hogy a külállamok közül csak Szerbiával és Romániával, ezenkívül pedig az adriai tengerrel vagyunk közvetlen határosságban, minden szaktudás nélkül is tisztán áll előttünk a tény,

hogy a legközvetlenebb életérdekeink fűződnek ahhoz, hogy az osztrák tarifák minél kedvezőbbek legyenek az áruszállításra nézve és minél magasabbak ezek a tarifák, annál súlyosabb veszedelem fenyegeti egész közgazdasági életünket.

A magyar közvélemény tisztában van azzal, hogy mit jelent az osztrák tarifa reform. Hatása már is imponáló külsőségekben nyilvánkozik, amennyiben összeterelte, — együttes cselekvésre bírta az ősi ellenfeleket, a merkantilistákat és agráriusokat és a nagyipari tőkét, — hogy megtorolják az osztrákok eljárását.

Annai bizonyos, hogy az osztrák tarifák nem maradnak megtorlatlanul, hogy a közgazdasági élet minden tényezője, magánosok, intézmények egyaránt ki fogják venni részüket az osztrákok ellen való védekezésben és az osztrák áruk forgalmának és tranzitó forgalmának Magyarországon való megnehezítésében.

Tarifa-háboru Ausztriában és tarifa-háboru Magyarországon! Nagy dolog ez, a laikus nem is képzelet el, hogy mennyi tudás, számítás

raffinement és felelősségteljes kockázat kell hozzá. — S akármilyen jól vezessük is a tarifa-háborút, elmaradhatatlan következménye egy nagyméretű zavar mind a vasuti forgalomban, mind közgazdasági életben. Ausztriában is, de Magyarországon is.

Helyzetünk e tekintetben kedvezőbb, mint Ausztriáé. Amikor vizsgáljuk a helyzetet, valóban bajosan tudjuk megérteni, hogy Ausztria mint szánhatta magát a hadüzenetre. Az osztrák ipar kivitelre szánt cikkeinek 60 százaléka talál elhelyezést Magyarországon, szállítatik tehát magyar vasutakon. A fennmaradó negyven százalékból harminc a Balkán államokba irányítottatik és ez is Magyarországon megy keresztül. Ausztria tehát egy milliárdnál jóval nagyobb értékű árut szállít a mi vasutainkon! Ezt a milliárdot, ha mi felemelt tarifákkal, ha nehézkes szállítási rendszabályokkal sújítjuk, diadalmas utjában fel tudjuk tartóztatni és mind a magyar, mind a Balkán piacot az osztrák áruktól el tudjuk idegeníteni. Viszont az is igaz, hogy mi is több, mint félmilliárdnyi mezőgazda-

Nézzé meg a FEKETE kirakatait.

A tatár és vallása.

Irta: Németh Gyula.

Valahányszor a távol Kelet műszulmanjai közül erre az áldott földünkre hazatérnek, sohasem tudok egy-egy szomorú gondolatról megszabadulni.

Összehasonlítom a két országot.

Ott pusztuló, haldokló népek, — itt úgy látszik, hogy virágozunk; ott rablói világ — itt biztos, művelt élet; ott koldusszegény az emberek legnagyobb része — itt ahhoz képest a nagyon szegény is dustál a földi javakban... Hanem mikor az emberi lelkek összehasonlítására kerül a sor, akkor szinte borzadva látom a mi korunk élvezethajhászását, kapkodását, társadalmi életünk ezer fogyatékoságát, bűnét, hibáját, amelyek fölé fenyesen emelkednek török-tatár testvéreink ősi erkölcesi, erényei.

Első helyen van ezek között az egyenes lelkűség s a valláshoz való ragaszkodás.

Erről akarok egyet-mást elmondani. Nem éppen tatár dolgokat, csak amiket általában Keleten tapasztaltam. Örömmel teszem, hiszen ünnepem van minden olyan napon, mikor rokonaink ismeretét csak kevéssel is előbbre vihetem.

A keleti embernek talán összes jellemző tulajdonságai között a legerősebb az a határtalan bizalom, ragaszkodás a vallás iránt. Ugy csepegtetik a szívébe a hitet gyermekkorától kezdve, akár a miénkbe, vagy talán

még erősebben, de őt nem kapja el, nem teszi hitetlenné a világ s kis gyermekkorától késő vénségéig Allah és az 6 prófétája marad a legdrágább kincse. Hogy mennyire összefolyik a vallás a társadalmi szokásokkal s hogy ez a kettő együtt milyen nagy hatással van a lélekre, mutatja a következő mulatságos eset, mely velem esett meg a mult nyáron Délkiszázia egyik sziklás kis falujában.

Oitani kóborlásom közben pár hétre megtelepedtem a Hadszi Jonusz jürük bég házában. Volt a bégnek egy Oszmán efendi nevű fia; akkora öklömnyi gyerek volt: tán három vagy négy éves. Nagy fekete szemét, kerek dióbarna arcát sohasem fogom elfelejteni. Oszmán efendi kértelhetetlen üldözője volt a verébfióknak. Néha egész lovagi tornát rendezett a szobámban egy-két szerencsétlen verébbel. Egy ilyen kegyetlen mulatság alkalmával egy szegény verébet eleseréltem egy képeslevelezőlapért, melyet még Szmírnából hoztam magammal.

Szmírna egyik szebb helyét ábrázolta a kép, az előtérben asszonyok sétáltak. Kiviszi Oszmán efendi a képet s nemsokára amint az ablakon kipillantottam, látom, hogy megnyalazza a jobb keze mutató ujját s ezzel az ujjal a dörszölő gummival elkeseredetten neki áll a képnek; aztán hozza be nagy diadalal s mutatja.

Mit látok?!

Az imposztor kidörzsölte az asszonyok arcát; az 6 négy éves mohamedán vallásér-

kölesi érzéke nem tűrhette, hogy azok az asszonyok ott fedetlen arccal legyenek.

Pedig hát ebben a tekintetben nagyon súlyos vad érheti a mohamedán vallást. Nem engedi az egészséges társadalom kifejlődését. Ennek pedig a legfőbb, talán egyetlen oka, hogy az asszonyokat az élet külső nyilvánulá-aiból teljesen kizárják. Mohamed, a vallás a kötője, még javított a keleti asszonyok helyzetén; azelőtt a nő kelet nomádjainál közönséges ingó vagon számba ment.

Olyan veleszületett sajátsága ez a keleti embernek.

Mikor a Vámbéry tatárja Budapestre került, nem a világváros idegőző zsibaját, roppant nagyságát bámulta legjobban, hanem az utcán minden felügyelet nélkül, rendkívül furesa és alaktalan ruhában kóborgó asszonyokat, leányokat; csak egy dolgot esudált még így, tudniillik, hogy az utcára állított vaskarónak a vége este meggyulad és világít. De ebbe hamarabb beletörődött, mint a mi asszonyaink viselkedésébe.

„A nő esinos játékszere a férfinak”, hallottuk alig fél évvel ezelőtt egy tekintélyes új-török politikustól, mikor a nők társadalmi helyzetének javításáról volt szó. Igazán tarthatatlan azoknak a szegény asszonyoknak az állapota. De hiába — a változás a vallás törvényeinek világos megszegésével járna.

sági terméket szállítunk Ausztriába és mint egy negyedmilliárdnyit Ausztrián keresztül, de igazán kiváncsiak vagyunk arra, hogy mit fognak az osztrákok enni, ha gabonánk elől elzárkóznak?

Mindezeket tekintetbe véve jó reménységgel vállaljuk a ránk oktrojált küzdelmet, bízva a magunk erejében.

Politikai hireink.

Jubilál a válság.

Stagnáció az egész vonalon.

Tisza álláspontja.

Budapest, nov. 25.

Jubilál a válság. Éppen ma hét hónapja annak, hogy a Wekerle-kormány lemondott. Ez évi április 26-án a miniszterelnök bejelentette a Házban, hogy a kormány kebelében a bankkérdés miatt differenciák merültek fel, miért is a kabinet elhatározta, hogy a felségének be fogja nyújtani a lemondását.

Azóta a Wekerle-kormányt terminusra újra kinevezték, később megint lemondott még mindig azzal az indoklással, hogy a bankkérdésben nincs meg a szolidaritás a kabinet tagjai között.

Ez szeptember végén történt és azóta a kormány lemondásban van, anélkül, hogy a felség a lemondást elfogadta volna. A legfuresőbb a dologban az, hogy a kormány epp az ő lemondott állapotában egyszerre csak szolidaris lett a bankkérdésben is, amit ugy kell érteni, hogy a függetlenségi miniszterek csatlakoztak a 67-es miniszterek közönséges álláspontjához. Erre beövekezett a függetlenségi párt kettészakadása és a kooperációs többség megalakulása.

Most a válság megint stagnál, mert a király semmiféle engedélyt se akar adni. Egyelőre csak arról van szó, hogy Wekerle a jövő héten ismét kihallgatásra megy, hogy a felség döntését átvegye. Végleges döntésben persze senki se hisz és bizonyos, hogy a lemondott kormány tovább fog „wurstlizni” parlament nélkül azon ürüggyel, hogy „tárgyalásokat” kell folytatni.

Hogy a válság elhuzását Justhék meddig fogják tünni, az a körülményektől és az ellenzék által megállapítandó taktikától függ.

Krimi utam alkalmával beszéltem egy előkelő fiatal tanárral; Sztambulban tanult, lelkes híve volt az új-török mozgalmaknak. Körülbelül ezeket mondtam neki.

— Efendim, megszegtek a vallás törvényét. Azt olvastam az újságokból, hogy néhány a-szony Konstantinápolyban arcfatyol nélkül jelent meg az utcán.

— Azt csak az újrend ellenségei tették, hogy az ujitók tanait megrontsák, felelte a tatár.

Ime, a korszerű ujitások legrajongóbb híve is bevallja, hogy ez a társadalmi átalakulás a vallás ellenére történik. S fel, remeg attól a gondolatától, hogy a szent parancsot világosan megszegje. Hiszen akkor elvész az önbizalma, hasonló lesz a hitetlen gyaukokhoz; hogy fogja aztán büszkén szavalni, hogy: „török vagyok, hitem híres és fajom?”

Négyen ülünk egy tatár kávéházban. Bekir efendi, a módos kereskedő, Mehemed, a kávé, egy hodsa, no meg én, Nimet Ullah efendi, távol gyaur hazából, szép Magyarországból.

Mehemed, a kávé beszélt:

— Bizony azt mondom néked, Nimet Ullah efendi, esztelenek vagytok, hogy az asszonyokat engeditek szabadon járni.

— Ugyan miért, efendim.

Bekir efendi vette át a szót:

— Hát azért lelke, mert elszere itek

Már is hallani, hogy a Justh-párt rövidesen egybehívja a Házat.

Tisza István gróf e percig meghívót a királyhoz nem kapott. Ami nem jelenti azt, hogy meghívást nem kap. Am e tényen, hogy Tisza audienciája a válság megoldását előbbre vinni nem fogja, mitsem változtat. Tisza István gróf — amint baráti környezetből értesülünk — megismétli a felség előtt már megtett nyilatkozatát s az esetleg hozzáintézendő arra a kérdésre, hogy aktiv hajlandó-e a kibontakozás munkájában a néppárttal fertőzött pártokkal közreműködni: készen tartja a „nem”-et. — Baráti körben Debrecenben tett nyilatkozatai éppenséggel nem arról tanuskodnak, mintha ez a tagadó válasz a mult keserűségeiből s kivált Andrássy Gyulának vele szemben elkövetett eljárásából s még bukása után is Tisza híveinek a darabontokéinál is intenzívebb üldöztetéséből fakadt volna. Tisza Istvánban megvolt és megvan a hajlandóság most is, hogy fátyolt vessen a multra, de nincs hajlandósága résztvenni olyan alakulatban, amely minden, csak egységes nem s amelyet szerte vethet egy jól irányzott interpelláció. Tisza István gróf helyteleníti Kossuth Ferencnek elkészített lépését, holottan Kossuth a függetlenségi pártnak kisebbségbe kergetését hat hónap előtt megígérte. Ha ezt az ígéretet annakidején beváltja, amikor a bankagítáció még nem hódított akkora területet, ugy a viszonyok másként alakultak volna. Tisza István szánja a vergődőket, de rajtuk segíteni nem tud.

A városházáról.

— **Pénztárvizsgálat a városházán.** Váratlan pénztárvizsgálat volt ma a városházán Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt. A vizsgálati bizottság tagjai voltak Roncsik Lajos, dr. Dóczy Emil, Somossy Géza, Publik Ernő, Pálffy Gábor stb. Mindent a legnagyobb rendben találtak.

A közgyűlés előkészítése. A jog- és pénzügyi bizottság 1909. évi november hó 27-én szombaton d. u. 3 órakor a városháza kis tanácstermében ülést tart, melyen a következő tárgyakat látják el javaslatokkal: 1. Nagy Mihály és Erdei János mezőrendőr biztosok felelőssége a lótarási általánra vonatkozólag hozott tanácsi határozat ellen.

2. M. hálly István rendőrfelügyelő kérvénye az új szervezeti szabályzatban tervezett fizetési különbözeti összegnek a rendőrfelügyelői, esetleg a rendőrbiztosi javadalmazásához képest folyóvátétele tárgyában. — 3. Nagy Sándor erdőőr kérvénye, illetőleg felelőssége szabadságolás iránti kérelme tárgyában hozott határozat ellen. — 4. Egyéb esetleges folyó ügyek.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Zsebtolvaj suszter inas. A büdszentmihályi csendőrség jelentést tett az ügyészségnek, hogy Nagy Gábor cipésztől e hó 20-án elloptott egy értékes ezüst órát lánccal inasa Molnár György. A karos feljelentésre a csendőrség kihallgatta a tolvajt, ki beismerte a lopást s azt mondta, hogy azért lopta meg a gazdáját, mert nem tudott másképp megszabadulni tőle.

Kanyarójárvány Hadházon. Hadházon, mint tudósítónk jelenti, már hetek óta kanyaró járvány uralkodik. Különösen az iskolás gyermekek közt lépett fel. Eddig mintegy 200 megbetegedés történt. A veszély tovább terjedése céljából Kovács Gyula alispán az összes középiskolákat bezáratta.

Öngyilkos lett a gyógyszerész családja. Hajduböszörményben Heriád Miklós gyógyszerésznél öngyilkosság történt. Fiatal cseledeány, aki meg alig volt 21 éves, Kerekgyártó Zsuzsanna gyufaoldattal ivott és meghalt. Mikor észrevették tetét már halott volt és így már segíteni nem lehetett rajta. Öngyilkosságának okát nem tudják. Levelet nem hagyott hátra és mint beszél, szerelmi bánat sem bántotta a szívét. Valószínűleg életuntagságból lett öngyilkos. Az e-től értesítették a debreceni kir. ügyészséget, amely a tetet si engedélyt megadta.

Megharapta a veszett kutya. Nagylétai tudósítónk jelenti: Nemety János 18 éves fiú mezei munkát végzett a szántóföldön, amikor egy kóbörgő veszett kutya közelített feléje. Nemety csak akkor vette észre, hogy a kutya veszett, mikor hozzáérve neki ugrott és a lábát megharapta. A szerencsétlenül járt fiut felszállították a Pasteur intézetbe.

ember, szinte gyönyörűség volt hallgatni, amint szavalta:

— Sok felekezet van a világon, de vallás csak egy van, Mohamed vallása. Mert minden prófeta hamis lett, mután Mohamed e földre jött. Ő mondta meg világosan, hogy nincsen több vallás az Iszlamon kívül.

Szinte tűzbe jött az arca, már-már esdálkozni kezdtem.

Egyszer a nagy meleg lecsalta róla a kabátot. Amint leloki a kerévetre a kabátot, kicsuszik valamelyik zsebéből egy kemény papíros. Veli épen nem nézett oda, szépen megfordítottam, megnéztem mi van rajta.

Fénykép volt. Megismertem benne azt a kis törzsi lányt, akit Veli az előző napon nagyon kerületett, de akit előttem, új mesze földről való ismerőse előtt átalott megszólítani.

Jót mosolyogtam magamban.

— Bizony vizet prédikálsz és bort iszol te Veli, gondoltam.

Sok érdekes esetet tudnék még elmondani, de azt hiszem, elég lesz már.

Különben is úgy látom, hogy eltévedtem.

A tatárról s vallásáról akartam írni s csak az asszonyokkal foglalkoztam egészben. Egyebekről talán majd máskor. Talán más helyen.

az egymás feleségét. Világosan tudja minden ember, milyes csapodár a felesége s ennek a tudatában nyugodt lélekkel jár a más felesége után. Jól tudom én, hogy így van ez nálatok, aztán...

— Nem ugy van, efendim, vágtam közbe kissé indulatosan.

— Ne szakisd meg a beszédemet lelke, tudom én mit beszélek. Aztán meg tudod, hogy a földön nagyon-nagyon sok bajt okoznak az a-szonyok; látod, nálunk alig tehetnek valamit; legföljebb otthon veszekednek egymással.

— Ezeket a bajokat ugyse kerültek ki azzal, hogy elzárjátok és lefátyoloztatok az asszonyokat. Azok az okok, amelyeket hallottam, nem elegek arra, hogy az emberek szebbik felét így sanyargassátok.

— Van ám egyéb haszna is a dolognak. A mi asszonyaink egész nap a házi dolgokkal törődnek. Nem mennek sehova, nem gondolnak semmire, csak a házra, a nevelésre. Szegényesebb ruhával megelégszenek, többet dolgoznak, engedelmesebbek mint a ti asszonyaitok.

— No hát ebben van valami kis igazság.

A tatárom, Emir Veli, kinek népnyelvi gyűjtésem anyagának legnagyobb részét köszönhetem, tizenhét-tizennyolc éves tanuló volt. Ritkán tetesen erkölcsös, vallásos

EGYHÁZ, ISKOLA.

Presbyteri gyűlés. A debreceni református egyház november hó 29-ik napján, hétfőn delután 3 órakor az egyház tanácsstermében presbyteri gyűlést tart a következő tárgysorozattal: Jelentés arról, hogy a folyó évi november hó 13 án tartott presbyteri gyűlés jegyzőkönyve november hó 18. napján hitelesített. Varga Károly új presbyter felkérésére. Esperes ur ez évi 1605. sz. körlevele kapcsán közli Marx és Mérei budapesti műszergyárosok levelét az iskolai műszer-szükségletek beszerzése tárgyában. A városi tanács ez évi 15,978. sz. határozata a Mester-utcai ref. iskola telkén építendő két tanterem munkálatainak biztosítása tárgyában. Az országos ref. lelkészegyesület köszönete az anyagi és erkölcsi segélyért. A József kir. herceg szanatórium-egyesület köszönő levele a 200 kor. alapítvány befizetéséért. A helybeli ref. tanítóegyesület jelentése egy iskolaszéki képviselő választásáról. Bíró János ny. lelkész levele a központi anyakönyvvezetői állás elfogadása tárgyában. Küldöttség bemutatja és elfogadásra ajánlja a Hatvan-utca és Egyház-tér sarkán építendő bérház tervrajzát javaslataival együtt. Küldöttség jelentése a Csanó-utcai leányiskola újraépítése, illetőleg az Árpád-tér környékén új iskola építése tárgyában. Az iskolaszék végzése az úresedésben levő tanítói állásokra kiírt pályázat eredményéről. Ajánlás és négy tanító választása. Az iskolaszék végzése az iskolaszéki jegyző választásáról, esetleg díjazásáról. Az iskolaszék végzése Varga Béla tanító és Varga Béláné tanítónő helyettesítése tárgyában. Szentjóni Kálmán tanító kérvénye 400 kor. kölcsönért. Nagy Imre tanító kérvénye 800 korona kölcsönért. Okros István tanító kérvénye 700 korona kölcsönért. P. Pap Ignác tanító kérvénye 600 korona kölcsönért. A belényesujlaki ref. egyház kérvénye segélyért iskolaépítési kölcsönének fizetésére. A kislányi ref. egyház kérvénye segélyért templomépítésre. A siketnémák ungvári intézete igazgatóságának kérvénye gyámolításért.

A debreceni munkásgimnázium f. hó 27-én szombaton este 8 órakor az ipartestület disztermében előadást tart. Az előadás tárgya: A francia forradalom és a reakció 82 vetített képpel. Belépti díj nincs. — A munkásgimnáziumban hétköznap a következő előadások folynak: Hétfőn: Arany J. „Toldi-ja és magyar nyelvtan. Kedden: Földrajz és természetrajz. Csütörtökön: Mértan és rajz. Pénteken: Közönséges számtan. Szerdán és szombaton a tudomány különböző ágaiból vetítéses előadások lesznek előre megállapított sorrendben. Az előbbiekért mérsékelt díj fizetendő, — a szerdai és szombati előadások ingyenesek.

Gyermekrontó földesur.

Letartóztattak egy lelketlen anyát.

Budapesten tegnap a Rákóczi-ut 4. szám alatt levő „Hattyu” szállóba egy jól öltözött vidéki bácsi állított be tegnap este egy tizestendős kis leánnyal.

— Jófajta szobát kérek, nem baj, ha bármennyibe is kerül — fő, hogy kényelmes és meleg legyen.

Schaffner Bélának, a szálló portásának szeget ütött a fejébe az, hogy a vendég nem bánja, ha bármennyibe is kerül.

— Miért, — gondolja — miért nem megy ez akkor a Hungáriába vagy a Vadász-kürtbe, ott is vannak jófajta szobák, majdnem olyan jók, mint itt nálunk. Akik ide járnak, azok rendszeren drágálják még a két korona negyven fillért is, ez az ember pedig úgy beszél, mint egy főherceg udvarmestere.

A portás okoskodott, de közben kinyitotta a legszebb szobát, bevezette a vendégeit és intézkedett, hogy jól fűtsenek be. Az ügy szállodai része kellőképpen el volt intézve, a bácsi fizetett, busás borralvót is adott a gyerekekkel bezárkózott.

Schaffner Béla azonban nem nyugodott. Sok dolga nem volt — a Hattyuban nincs

nagy frekvencia — és odaállt az ajtóhoz. Előbb halgatódzott. Amit hallott, attól elállt a szíve verése, azután benézett a kulcslyukon. Ettől meg már úgy elvörösödött, hogy nem bírta tovább. Lefutott a telefonhoz és a főkapitányság központi ügyeletéhez szolt.

— Hamar, hamar kérek egy detektívet, amíg késő nem lesz.

Nem volt késő. A detektív kijött és in flagranti csipte el a gyerekleányt és a javakorbelti férfit.

A rendőrségen a férfi elmondta, hogy Rózsa Kálmán dunakeszii földbirtokos, a leánya pedig Morvai Anna, akit Morvai Istvánnétől, az anyjától vett meg a múlt nyáron.

Az asszonvért a rendőrök elmentek az Ősz-utca 25. számú lakásra, ahonnan elhozták a rendőrségre.

Megdöbbenő vallomásának legborzasztóbb része ez a mondat volt:

— Nem akartam, hogy szegény ember felesége legyen, inkább legyen „uri nő” és pedig minél hamarabb.

A lelketlen anyát letartóztatták, ellenben a gyermekrontó földesurat — nem hiába földesur — szabadjára bocsátották.

Irodalom, művészet.

Utam.

Irtta: Zivuska Andor.

Az én utam már temetőn vezet,
A boldogságot már én eltemettem;
Az én utamra napfény nem nevet:
Őrek borongás gyásza leng felettem.

Az én utam már temetőn vezet,
Az élet útján utvesztőbe veszttem;
Hordozom a mély, örök sebet,
Míg összeroskaszt vérező keresztet!

A „Vasárnapi Ujság” november 28-iki száma Budapest legnagyobb új építkezését, az új műegytemet mutatja be szép képsorozattal és ismertető cikkel. Láthatók még benne a Kossuth-mauzóleum s a Rákóczi-síremlékpályázat képei, valamint folytatódó mutatóanyagok a Műcsarnok téli kiállításáról. A szépirodalmi részben vannak Mikszáth Kálmán regénye, Lévy József és Szabolcs Mihály versei, Sebők Zsigmond elbeszélése, Szász Zoltán tárcája a női arcáról, Lesueur franciából fordított regénye. Egyéb közlemények: a most felfedezett, de hamisnak bizonyult Lionardo da Vinci-szobor képe, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre négy korona, a „Világkronika”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. kerület, Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Hölgyek naptára. A női szalonok karácsonytáji kezes látogatója utra készen áll, a Légrádi Testvérek kiadásában már megjelent Sz. Nógál Janka szerkesztésében a „Hölgyek Naptára”, helyesebben a hölgyek kedvence és méltán, mert külsőre, tartalomra egyaránt kedves és becses mű ez. Idei munkatársai, akik sebnél szebb elbeszéléssel és verssel járultak hozzá a naptár gazdagításához, a következők: Ambrus Zoltán (Jancsi és Juliska címen megírta a legszebb magyar gyermektörténetet), Bródy Sándor (egy készülő regényből ad egy érdekes önálló részletet), Molnár Ferenc (Gyufaoldal címen kacagató tréfát írt), Kabos Ede (Fehér kaland című elbeszélése, az írónak egyik legsikerültebb alkotása), továbbá Bárony István, Bíró Lajos, Pekár Gyula, Pakots József (Az eszménykép címen pompás elbeszélést írt), Lampért Géza, Egó, Szini Gyula, Gyarmathy Zsigáné, L. Örcsény György, Vándor Irén, Pajsz Mariska, Berzók Árpád, Sebők Zsigmond, Náday Pál, Lónyai Sándorné, a költők sorát Kiss József nyitja meg, vers van még

Szabolcskától, Szabó Endrétől, Kosztolányi Dezsőtől, Kiss Mányhértől, Erdős Renéől. A diszes, selyembe kötött, ajándéknak igen alkalmas mű ára 3 kor. 60 fillér.

Bocskay kabaréja.

Ez az eset nem Debrecenben történt, hanem a nagyvárad Félis-fürdőben július havában. A történet pedig a következő: A fürdőre egy kis kabaré társulat érkezett, közöttük volt Bocskay Béla modern kabaréművész is.

Soós Mihály szoboszlói ősrégi nemes a fürdő parkban sétált, mikor kezébe nyomnak egy plakátot. A magyar nemes a plakát elolvasása után magából kikelve ilyen szavakra fakadt:

— Mégis csak gyalázat! Itt már ide jutottunk, hogy Bocskay fejedelmünknek a neve bohém estélyen szerepel? És képes lenne a közönség elébe odaállani, hogy ő Bocskay? Majd megtanítlak én estére, te Bocskay!

Soós Mihály bátyáknak első dolga volt, hogy a fürdőbe sietett és közölte felháborodását a fürdő vendégeivel s elmondta, hogy mi készülődik itt estére. Az előadás kezdete előtt már ott állt az öreg nemes a kurzalon ajtajában kezében egy bambusz nádbottal.

— Majd megmutatom, hogy ki hát az a Bocskay? A hátán verem széjjel ezt a botot az új Bocskaynak!

Nemsokára jött egy 140 centi magasú, pupos, félvállu alak, az új Bocskay néhány művész társaságában.

— Hát te volnál az a Bocskay, aki kabarézni akar? Ezzel a pupos hátaddal, félválladdal? Tudd meg, ha még ma este el nem hagyod e helyet, úgy elverlek, hogy nem köszönöd meg. Azt meg ajánlom, hogy a Bocskay névvel többé ne figurázz!

A bambusz nád bot már ekkor vésztojáslón lengett Bocskay feje felett, aki jobbnak látta még az este elhagyni a fürdőt. Az öreg urat a közönség lelkesen megölelte, aki az ovációra kissé lecsilapodva így felelt:

— Elpusztultam volna bele, ha meg nem tudom ugrasztani ezt az új Bocskay modern kabaré művészt.

Tájékoztató.

— (Mulatságok s egyéb szórakozásokról.) —

December 3., Péntek:

Este 8 órakor.
Zenekedvelők Társasága hangversenye (Thomson Caesar és Kaufmann Francilló Hedvig) a Bika disztermében.

December 4., Szombat:

Este 8 órakor.
Alföldi Károly táncmester próbabálja a Bika disztermében.

December 7., Kedd:

Este 8 órakor.
Zenekedvelők Köre (Sauer Emil zongoraművész) hangversenye a Bika disztermében.

December 10, 11, 12.

Péntek, Szombat, Vasárnap:

A Szent Erzsébet nőegylet karácsonyi vásárja a Bika disztermében.

Január 15., Szombat:

Este 8 órakor.
Culp Julia s az orosz trio hangversenye a Bika disztermében.

December 18., Szombat:

Este 9 órakor.
A Debreceni Gazda Kör bálja a Bika disztermében.

December 25., Szombat:

Este 8 órakor.
A Munkás Dalegylet estélye a Bika disztermében.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

Dr. Kardos Endre
 ügyvédi irodáját
 Kossuth-utca 7. sz. alatt
 (Kardos-ház)
 megnyitotta.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hir.** Csanak János Debrecen város III. kerületének országgyűlési képviselője tegnap d. u. a fél 5 órai gyorsvonattal pár napi tartózkodásra Budapestre utazott.

— **Ifjusági jótékonytársaság.** E címmel alakult meg városunkban egy kizárólag intelligens ifjakból álló jótékonytársaság, amely e hó 24-én szerdán este (a Royal külön termében) tartott értekezleten elhatározta, hogy a téli hónapok egyik vasárnap délutánján, sorozatos, jótékonycabaré délutánokat rendez, melyeknek megnyitóját december hó 26-án (Karácsony másodnapján) délután rendezi, egy igazán nemes jótékonycélra a létesítendő „Gyermekekórház” alapja javára, fényes, kiváló műsorral, melynek összeállításán, az agilis rendezőség most fáradozik. Legközelebbi értekezletükre, amely vasárnap e hó 28-án délelőtt 10 órakor a Royal külön termében lesz megtartva, ezután hívják meg a jótékonytársaság azon barátait, akik tagokul óhajtanak beépülni, továbbá oly nemes gondolkodású egyéneket, akik szereplésükkel óhajtnak a jótékony cabaré műsorának erkölcsi és anyagi sikerét előmozdítani. Utóbbiak mint pártoló tagok lesznek fölveve. Esetleges levélbeni megkeresések „Ifjusági jótékonytársaság” címre (Royal-szálloda) intézendők.

— **Katonai előkelőségek Debrecenben.** Penteken este a gyorsvonattal érkeztek városunkba Frank Liboriusz gyalogsági tábornok, Grünzweig Ferenc altábornagy és Ferenczy Béla vezérőrnagy fényes és igen sok tagból álló kíséretükkel. A fényes katonai parádé, mellyel e magas rangú tiszteket fogadták, sok nézőt esalt a Bika szálloda elé, hol a tolongástól járni nem lehetett. — Mennyivel szebb lett volna ha a katonazene kísérete volna szállásukig előkelő vendégeinket, kiket a pályaudvaron a város nevében Vecsey Imre főjegyző fogadott. — Este a Bika szállodában óriási tisztivaacsora volt tiszteletükre, melyen a helyőrség összes tisztjei résztvettek.

— **Jogásztétel.** Az idei farsang legfényesebb mulatsága lesz kétségkívül a jogásztáncestély, nemcsak azért, mert a Joghallgatók Segítő Egyesület ekkor ünneplő áldásdus működésének 40-ik évfordulóját, hanem azért is, mert ezen a mulatságon jelen lesz közeletünk számos olyan kimagasló alakja, akik egykor jogakadémiaok hallgatói voltak s akik a J. S. E.-nek megalapítása óta meglehetősen szeretővel kísérik kedves egyesületük felvirágzását. — Növeli az estély érdekességét, hogy egyik helybeli zeneszerzőnk, a műveiről előnyösen ismert orvosdoktor Széll

Kálmán ez ünnepi alkalomra egy rendkívül bájos jogászkeringőt ajánlott fel a jubiláló Egyesületnek. A keringő szerencsésen megalkotott konstrukciójából kedvesen csendül ki a régi híres jogászcsárdás, a „Nem ütök a jogászt agyon” kellemes melódiája. Felesleges volna most hosszasan foglalkozni e meglepetésnek készülő keringővel, — annyit azonban elárulhatunk, hogy kevés idővel a táncestély előtt fog megjelenni nyomtatásban a Joghallgatók Segítő Egyesületének kiadásában. A táncestély február hó 2-3. körül lesz rendezve s már is a város társadalmá melegen karolta fel az idei farsang legzebb sikerének ígérkező mulatságának eszméjét.

— **Mikor az osztrák magyarul ír.** Javában folyik a harc a politikai válság körül s az adófizető magyar azon töri a fejét, hogy hoz-e az új kormány nemzeti vívmányt vagy sem s ime Pólából, az osztrák hadi kikötőből tudósítónk már is szenzációs nemzeti vívmányról ad hírt. Sajnos, ez a fontos vívmány nem a magyar vezényleti nyelvre, sem újabb milliók leszerelésére vonatkozik, hanem inkább az osztrák kikötő magyarosodásának kissé kétes értékű hirdetője. Pólai levelezőnk beküldött hozzánk egy magyar és német szövegű hirdetést, amelyben Lakatos Sándor ottani magyar vendéglős hívja meg „Frühstückstube”-jába a n. é. közönséget. A hirdetés azonban inkább olaszul nyelven íródhatott, vagy pedig az osztrák sógor nem bírt eligazodni Árpád zengzengés nyelvén s így jött létre ez a nevetető furcsaság, a mi első nemzeti vívmányunk:

Frühstückstube a Via Flanatica és Via Marianna sarkán. Ujdonság! Achtung! Neukit! Van nerenesein a nagyérdemű közönség becses tudomósó a horni, hogy a magyar vendéglőmben az egész nap folyamán slait a begfinomabb magyar os német étel-ek haptrotok Sok évi tapasztalatom folgtau azon széreuceses halyzetben vagyok, hogy a közönség legmesszebb meno covetet menyeneinek eleget tehettek. Különoseu figyeleneore meltok magyar fehér és istrnai voio boraun, tovabba a noponto fuiss isapslasu Söboinyai magyar sorom. Kitünő magyar muziska gondoskódek a vendégek mulat alásarol Magyar honfitársaim pártfogosat hève maradok Kiváló fistelettel Lakatos Sandor.

— **A nyirbátori vasut sürgetése.** Kovács József polgármester vezetése alatt ma délelőtt 11 órakor tisztelgett Kossuth Ferenccel az a küldöttség, mely a hajdusámsomnyirbátori vasut ügyét sürgette meg. A küldöttség tagjai voltak: Aczél G. za főmérnök, Magoss György dr. főügyész, Varga Elemér dr. tanácsos, Lestyán Adorján és Szent-Királyi Tivadar bizottsági tagok. A miniszter válaszában kifejezte, hogy a vasut ügyében mihamarabb dönteni fog.

— **A doktor ur felebbezett.** Poresin Ambrus a teleplezett ügyök, bünlisztája, mint ereszünk, egyre növekszik. Ujabb és újabb tétel-ek kerülnek napfényre. Ha a feljelentések beigazolódnak, akkor Poresin Ambrus alaposan beiekerül a csávába. Poresin Ambrus azonban, a szegények ügyvédje a diplomás doktor és mi egymás reméli a legjobbakat. Hat ezt senki sem veheti rosz néven. Valamint azt sem hogy mind-ent tagad. Ő ugyan semmit sem ismer be. Ehhez is joga van. A törvények szerint ugyanis mindenki úgy védekezhet, ahogy akar. A tárgyalás során már ugy sem lesz ilyen könnyű a helyzete. Ott tanukkal áll majd szembe, akik adatokkal fognak bizonyítani. Az ügy tehát dagad — de ő tagad. — Egyébként az előzetes letartóztatás ellen is felebbezést jelentett be a vádtanácsához. Ez nem lepett meg sekit. Köztudomásu dolog ugyanis, hogy ő mindig felebbezni szokott s csak akkor nyugszik meg az ítéletben, ha f-mentik.

— **Kisorsolták a Haverda-pör esküdtéit.** Megirtuk, hogy a szabadkai monstre bünpör tárgyalását december közepén megkezdik. Mint Szabadkáról jelentik, az esküd-

teket már ki is sorsolták. Tegnap délután fél négy órakor kezdtek meg a szabadkai törvényszék épületében a sorsolást. Esküdtek lettek: Vojnics T. György, Csizmadia Antal, Vinkler Simon, Palyi István, Weisz Jenő dr., Pollák Lajos, Vujkovic Oz. Lukács, Prokes Ignác, Kuluncsics Gergely, Koósz József, Szücs Mihály, Balázs P. István, Arnold Pál, Ispánovics Márk, Horváth Kálmán, Rieger Mihály, Szuderáviés Benedek dr., Kuluncsics Dániel, Bröder Lajos, Sinkovics Márton, Mért Lajos, Kunszabó Mihály, Krisztháber Dezső, Bakaezi Pál, Schreiner Alfonz, Kudlik Adám, Veréb Antal, Rukavina Nándor, Rádics Dusan, Pércsics Erneszt. Pótesküdték lettek: Nagy András, Gerber Adolf, Kötő József, Manics Vince, Krausz Gábor, Iktotics Kálmán, Perl Lajos, Pukkel Gyula, Majláth Imre, Smokovics Agoston. Tehát december tizenötödikén ismét élénk lesz Szabadka. Megint esodálhatják a Mariska szép toaletjeit és talán az újabb szenzációkban és izgalmakban sem lesz hiány.

— **Björnson haldoklik.** Párisból táviratozzák: Björnson állapota tegnap rosszabbodott és a legnagyobb nyugtalanságra ad okot. A beteg az elmúlt éjszakát nyugtalanul töltötte. Minthogy a beteg táplálása nagyon nehéz és ereje egyre gyöngül, attól tartanak, hogy a katasztrófa minden órában bekövetkezhetik.

— **Manuel király örei.** Manuel portugál király a napokban a windsori kastély vendége volt s ez alkalommal az angol rendőrségnek is megszaporodott a teendője, de nem valami nagyon. Mert ugy a windsori kastélyt, mint a Buckingham palotát akkor is nagyon alaposan őrzik, mikor csak az angol király időzik bennük. Illetéktelen embernek szinte lehetetlen az angol király palotájának közelébe jutni. A windsori kastélyt még akkor is szigorúan őrzik, ha az udvar nem tartózkodik ott, mert a kastélyban ropant értékű kincsek vannak. Ha a király itt időzik, az őrköt megkettőztetik. Minden kapunál, minden fasorban és uton a londoni rendőrség emberei állanak, minden egyes ajtónál gazdag egyenruhás, hatalmas terméű órk állanak s azonkívül a kastélyban, a parkban és környékén számtalan feltűnés nélkül öltözött titkos rendőr és éjjeli őr tesz időnként korutat, VIII. Henrik kapujánál egy kis rendőrhivatal van berendezve, hol a külső őrizet minden szála összefut és természetesen lépten-nyomon telefon van alkalmazva. Ropant ritkaság, hogy a kastélyban lopás történjék. A kastélyi szolgálatra vezényelt rendőrségnek joga van minden esomagot megvizsgálni, amit a kastélyból kivisznek. Éjjel egy őr járja be az egész kastélyt, tűz esetén megnyomja a riasztót s pár másodperc alatt a helyszínen teremnek a tűzoltók és palotaőrök. Ha valakinek sikerülne is a detektívek, rendőrök, órk és ajtónállók sorfalán keresztüllosonni, akkor a teremszolgákba ütközik, legvégül pedig a királyi lakosztály bejárata előtt hat láb magas udvari vadászok vannak.

— **Véres párbaj.** Gy. L. debreceni joghallgató és F. S. marmaroszigeti hivatalnok ma délután sulyos feltételek mellett kardpárbajt vívtak. Többszörös összecsapás után Gy. L. a karján könnyebb, F. S. pedig a fején sulyosabb természetű sérülést szenvedett. A párbaj oka ismeretlen.

— **Házmester és szolgáló.** Nagy ribillió volt ma reggel a Hadházi-utca 56. sz. alatti házban Szabó Imre házmester összeveszett Patkás Flóra szolgálóval, aki a házmestert ugyancsak helybenhagyta egy seprével. Szabó sulyos sérüléseket szenvedett. A harcias cseléd ellen megindították az eljárást.

— **Rendőri hírek.** Balku Ferenc 41 éves gyöngé elméjű ember a Honvéd-utca 11. számú háztól még június havában eltűnt. A rendőrség körözi. — Kiss Józsefné Kar-utca 5. szám alatti lakos jelentést tett a rendőrség bünygyi osztályán, hogy Mester-

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő és Kalap
 áruhazban, Dreher mellett.

utca 3. szám alatt levő üzletükből ismeretlen tettes egy ezüst órát elloptott. A rendőr-ég megindította a nyomozást. — Czédlich Adolfné Meszina-utca 25. szám alatti lakosól az éj folyamán 8 darab 16 korona értékű tyukot elloptak. Az ismeretlen tetteseket nyomozza a rendőrség.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Szamos Gábor róm. kath. 66 éves, Gyöngyösi Jánosné ref. 58 éves, Karalyos Márton ref. 12 hónapos, Mohácsi Béla ref. 1 napos, öz. Dianovszky Gusztávné róm. kath. 80 éves, Ujj Ferenc ref. 3 hónapos.

— **Könyvkötészeti munkákat** Davidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

UJÉVKOR

a „DEBRECZENI KÉPES

KALENDÁRIUM"-ot

minden előfizetőknek

díjmentesen küldjük

meg.

Junga Sebő bűnügye.

Megváltoztatta a vallomását.

Szenzációs fordulat a vizsgálatban.

Budapest, november 26.

Junga Sebő honvédszázados bűnügyében szenzációs fordulat állott be. A kaszai pokolgép-merénylet hőse hétfőn megváltoztatta eddigi viselkedését, régi védekezési modora helyett nyílt, őszintének látszó részletes beismerő vallomást tett s azóta sokkal nyugodtabban viseli tettének súlyos következményét, a rabságot.

A múlt hét végén megjelent a vizsgálóbizottság a gyáli-uti honvéd helyőrségi kórházban és Junga Sebőt kihallgatta. — Ezen kihallgatás nagy szenzációval végződött.

Junga ugyanis első kihallgatása alkalmával idegességével és beszámíthatatlanságával védekezett. Ezt az orvosok meg is állapították róla.

A vizsgálóbizottság átanulmányozta ezután az előnyomozati iratokat, amelyek között van Mátyássy Zoltánnak harminckett írott oldalra terjedő vallomása is. Az előnyomozati iratokban a vizsgálóbizottság több olyan adatot talált, amelyekből arra lehet következtetni, hogy Junga Sebő és Mátyássy Zoltán között amerikai parbaj folyt le, amelynek következménye volt a pokolgép elküldése. E gyanu előtérbe tolasa szükségessé tette Junga Sebő újabb kihallgatását.

Hétfőn a vizsgálóbizottság ismét megjelent a kórházban és kihallgatta Junga Sebőt. A századosal közölték ez újabb motívumot. Junga kezdetben megmaradt eredeti vallomása mellett, később azonban rövid töprengése után meglepő kijelentést tett:

— Részletezve vallomást akarok tenni — mondotta.

És három órán keresztül kronológikus sorrendben elmondotta a pokolgép-merénylet egész történetét. Ez a vallomás teljesen új oldalról világítja meg a nagyközönség előtt még mindig titokzatos és indító okaiban rejtélyes tragédiát.

Természetes, hogy a százados vallomását a legnagyobb titkolózással őrzik, annál is inkább, mert ez a vizsgálat kiegészítését vonja maga után.

Az azonban bizonyos, hogy Junga töredelmes beismerő vallomást tett. A merényletet öntudatosan, előre megfontolt szándékkal, hosszú előkészületek után követte el.

Nagyon súlyos ok készítette rá. Ő maga mondja, hogy a féltékenység. Féltékeny volt Mátyássyra, akiben nyugodt és boldog házasságban mint erőszakosan feltolakodó vetély-

társat látott és úgy képzelte, hogy boldogságának a feldúlója.

Miután Junga bizonyító erővel ható adatokkal támogatta vallomását, a vizsgálatot kiterjesztik ez adatok valódiságának a megállapítására. A vizsgálóbizottság elrendelte Junga Sebő elmeállapotának a további megfigyelését és nincs kizárva, hogy a merénylő száz dost más katonai kórházba fogják elszállítani.

SZINHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyó szám 52. C) bérlet 17. szám.

Uj betanulással

A koldusdiák.

Operette 3 felvonásban.

Főbb szereplők:

Arkosi Vilmos	Gyöngyi Jolán
Bárdos Irma	Szilasi Etel
Gerő Ida	Győre Lajos
Horváth Kálmán	Torma Zsiga

Holnap, vasárnap, november 28-án
Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal

Árendás zsidó.

Népszimű.

Este hét órakor rendes helyárrakkal

Koldusdiák.

Operette.

* **Tajfun.** Lengyel Menyhért nagyhatású drámáját, mely a vigszínházi bemutatója alkalmából szenzációs sikert aratott, Zilahy igazgató megvette és még december hónapban színpadra hozza.

* **Falusi idyl.** A szintársulat legközelebbi bemutatója Lengyel Menyhért népies története lesz a Falusi idyl, melyben Hahnel és Mártonfival az egész drámai személyzetet foglalkoztatja.

* **Tilos a csók.** Egy zajos sikerű újdonságát a Király színháznak tanulja nagy szorgalommal szintársulatunk énekes személyzete. A darabnak nagy szerencséje a kiünő mulatató librettója, melyhez mindvégig ügyesen hozzá simul a Kucze Zsigmond invenziós dallamos zenéje, melynek nem egy fűbemászó száma csakhamar a katonai bandák és verkklik tulajdonába megy át.

TÁVIRATOK.

Justh Gyula állapota.

Budapest, november 26. Justh Gyula állapota javult ugyan, de azért az ágyat még mindig nem hagyhatja el. A déli-őt folyamán több képviselő meglátogatta.

Tisza István Budapesten.

Budapest, november 26. Tisza István gróf ma Budapestre érkezett. Meghívót kihallgatásra eddig a kabinetirodától nem kapott. Beavatott forrás szerint a király addig, míg Wekerle miniszterelnököt ki nem hallgatta, mást nem fogad s így a Tisza és a Khuen-Héderváry kombináció elesik.

Ismét kevesebb egy öreg harcosal.

Budapest, november 26. Amerikából szomorú hírt hozott a táviró. Meghalt az öreg Madarász László, a volt negyvennyolcas rendőrmisztér 98 éves korában. Kidőlt a dicső idők egyik harcosa, szemta-

nuja ismét Madarász Lászlóval, ki-
ben id. Madarász József orsz. képviselő testvérét pótolja.

Borzalmas leghajó katasztrófa.

Fiume, november 26. Ma itt borzalmas leghajó katasztrófa történt. Egy leghajó, amely Frankfurt a „M“-ből indult el a sziklákhöz csapódott s a benne ülő két leghajós szörnyet halt.

Tisza és Fejérváry.

Budapest, november 26. Tisza István gróf ma délelőtt felkereste Wekerle Sándor miniszterelnököt s vele hosszabb ideig tárgyalt. A gróf a délután folyamán Andrássyt, Apponyit és Lukács Lászlót kereste fel. Most már egészen bizonyos, hogy Tisza holnap reggel Bécsbe utazik s délután 3 órakor kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Tiszával kapcsolatban azt a hírt közlik, hogy báró Fejérváry volt darabont miniszterelnök ma délután Bécsbe utazik. Valószínű, hogy ő is kapott királyi meghívót s holnap kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

Eltűnt orvostanhallgató.

Budapest, november 26. Luciu Jenő orvostanhallgató, Luciu János nemzetiségi képviselő fia, Rózsa-utcai lakásáról nyomtalanul eltűnt. A fiatal ember költséges életet élt. Apja még november 17-én haza vitte Aradra, onnan azonban visszaszökött Budapestre. Atyjának fenyegető levelet írt s azóta nyoma veszett.

Megkerült a ciankális ember.

Bécs, nov. 26. A ciankális merénylet ügyében szenzációs fordulat állott be. — A rendőrség kikutatta a levelek küldőjét egy galíciai helyőrségi főhadnagy személyében, akinek a nevét még ezideig titkolják. A vizsgálat folytatására katonai bizottságot küldtek ki, a főhadnagyot letartóztatták s a hadi törvényszék összeült felette. Az ügy fejleményei elé nagy érdeklődéssel néznek.

Öngyilkos pincérleány.

Budapest, november 26. Király Anna itteni pincérleány ma reménytelen szerelem miatt öngyilkos lett s veronállal megmérgezte magát.

A Szanin miatt.

Budapest, november 26. A Szanint Arcübasew világhírű regényét Szabó Endre fordította, akit annak állítólagos erkölcsbőrítő jelenetei miatt besajtópereltek. Ma tárgyalta Szabó Endre kiváló költőnk, műfordítónk sajtóperét a budapesti esküdtszék. Szabó zárt tárgyalást kért, amit azonban nem rendeltek el. Szabót dr. Kenedi Géza védte, a vádat dr. Balázs Elemér ügyész képviselte. A tárgyalás folyik, mivel a regény részleteinek felolvasása sok időt vesz igénybe.

Gyilkosság a lakodalmon.

Szatmárnémeti, november 26. Csarnató községben egy lakodalmon a násznép berugott a pálinkától és nagy zajt csinált. A község bírja kiküldte Labati Péter rendőrt, hogy esendre intse a lármázókat és szüntesse be a táncot, nehogy nagyobb baj származzék. Labati a mulatózók közé ment és amint őket esendre intette, Pleszka Peter a mulatózók közül nekiment és késsel szíven szúrta. A tettes ezután futásnak eredt és otthon felakarta magát akasztani, de tettében megakadályozták és átadták a csendőröknek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Rablás az országuton.

Fegyház helyett börtön.

Ma tárgyalta a debreceni törvényszék az idei esküdtszakai ciklus utolsó ügyét. A vád tárgyat az a rablás képezte, amelyet Zsakai Imre 28 éves vértesi cigány ez év július 1-én követett el a H.-Sámson és Nyiradony közt tevő „Czikkelyi” országuton.

Az uton ballagott Lisztes Mihályné. Szembe jött vele Zsakai, aki felszólította, hogy adjon át mindent, ha kedves az élete. Az asszony szabadkozott, de a vakmerő ember felbuktatta. Mikor a földön hevert, kifosztotta, minden értékes holmiját elszedte tőle, sőt még meg is verte. A zsákmánnyal Zsakai Imre Balkányba tartott. Lisztes Mihályné az országuton eszméletlenül feküdt. Ugy találtak rá az emberek.

A csendőrök a vakmerő férfit mihamar elfogták.

A mai esküdtszék a következőleg alakult meg:

Elnök: Tóth Aurél, bírák: Nagy Kálmán és Ujfalussy József, ügyész: dr. Tóby József.

Rendes esküdtek: Aufricht Vilmos, Dobi János, Bundi Sándor, Fux Antal, Gál András, Hauer Bertalan, Kubinyi Lajos, Kurján Gyula, Márton Gábor, Matolcsy László, Molnár István és Salánki Ferenc. Pótesküdt: Czeizing Lajos.

A vádlott beismerte tettét. Nagy nyomorban volt, mondotta, amikor a rablást elkövette. Éppen kapóra jött a sértett Lisztes Mihályné, akitől mindent elszedett. Ezekén kívül nagyfokú részegségével védekezett.

A sértett előadta, hogy Zsakai Imre megtámadta. Különböző csekély eltéréssel ugyanazt adta elő, mit a vádlott.

A tárgyalás többi része a tanúk kihallgatásával telt el.

A bizonyítás befejezése s a párbeszéd után az esküdtek igazmondása következtetett.

Az esküdtszék ez ügyet nem rablásnak, hanem lopásnak minősítette s így a bíróság lopás büntetésében mondta ki Zsakai Imrét bűnösnek és csupán 6 havi börtönrre ítélte.

A vádlott és ügyész az ítéletben megnyugodott s így az jogerőssé vált.

§ **Lassan hajts!** A gyakori sebes hajtsának városunkban is sok áldozata volt már. Ez évi július 19-én Lovászi Mihály 31 éves fuvaros üres társzékkel oly sebessen hajtott a Piac-utcán, hogy az uton áthaladó özv. Horváth Józsefnét elütötte. A szerencsétlen asszony súlyos testi sértést szenvedett. Tettéért ma állott a törvényszék előtt a vigyázatlan kocsis, akit a bíróság Hoffman táblabíró elnöksége alatt 3 napi fogházra ítélte, az ítéletet azonban egy évre felfüggesztette.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatózsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, november 26.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. — Bágyadt irányzat mellett 10,000 métermázsa került forgalomba gyöngén tartott áron. Egyéb gabonafajták nyugodtak. Idő: hideg.

Buza áprilisra	13 96—97
Buza októberre	11 74—74
Rozs áprilisra	10 11—12
Zab áprilisra	7 54—55
Tengeri májusra	6 73—74
Repcse augusztusra	13 40—50
Rozs októberre	0 00—00
Zab októberre	00 00—00
Tengeri szeptemberre	0 00—00

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adtnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégénél. Speciális javító műhely

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írás és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Már most megértettem a hangot, mely érdemes ügyvédem utolsó levelében annyira meglepett. A levél felfedezése oly hatalmas érdekekkel bírt előtte, hogy szükségesnek tartá az előttem rejtegetni, a végső bukás lehetőségét szem előtt tartva. Azonban mindez nem úgy nézett ki, mintha visszavonulással Playmore ur is elejtené a dolgot. Ismét a papíroszlánokra tekintettem, Benjamin asztalán, még pedig eddig nem érzett érdeklődéssel.

— Találtak-e valamit Gleninehen? — kérdém.

— Nem, — felelt Benjamin. — Csak egyik levelemmel kísérletet teszek, mielőtt Playmore urnak felelnék.

— Oh, tehát saját maga tépte el a levelet?

— Igen s hogy összeállításukat még inkább megnehezítsem, a darabokat egy kosárban össze-vissza kevertem. Tudom, hogy koromban az ily dolog gyermekes mulatság, kedvesem, de . . .

Itt megállt, zavartan a földre tekintve.

— Nos, — folytattam — és sikerült-e levelének összeállítás-a?

— Ez nem könnyű dolog, Valéria. De legalább a kezdet megvan. Ugyanazon elven alapul, mint ama kis rejtélyjátékok, melyeket gyermekkoromban szoktam összerakni, csak a középrészek néhányát kell helyesen összeilleszteni és a jáék többi részlete csaknem magától összerakódik, rövidebb vagy hosszabb idő után. Kérem kedvesem, ne szóljon róla senkinek. Az emberek még azt találálják hinni hogy második gyermekémben vagyok. Ha meg gondolom, hogy az az ostobaság jegyzet-könyvemben végre még is jelentett valamit! Csak ma reggel kaptam Playmore ur levelét és szégyeltem ugyan bevallani, de végre mégis igaz, hogy azon perctől fogva folyvást széttepett levelekkel teszek próbát. Nemde, nem fog kigunyolni érte? — vagy igen?

(Folyt. köv.)

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.
Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaaruháza

Megérkeztek: a legújabb ebédlő és salon lámpák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb árakon. Étkészletek legszebb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonnakészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsó árakon.

Épület üvegezés helyben és vidéken.
Viszonteladónak árkedvezmény.

Raktáron levő

összes

férfi- és gyermek ruhákat

most minden elfogadható árban árusítom

GERŐ ERNŐ

DEBRECZEN, Piac-utca 41.

Tessék meggyőződni, hogy nálam jóval olcsóbb mint bárhol!!

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban eszközöl

Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivilámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

Karácsonyi vásár

már megkezdődött.

SZÉPE LAJOS

női divatüzletében KOSSUTH-U. 3. sz.

Meglepő olcsó áron adatnak el:

120 cm. széles divatszövetek . . .	70, 90
120 cm. széles női posztó	60
120 cm. széles strapa szövetek . . .	70, 83, 90
120 cm. széles angolposztó, csikos vagy kockás	78, 86, 98
120 cm. Diagonál seviot	75, 90, 1'10
120 cm. Modern szövés	75, 1'10, 1'60
140 cm. valódi angol kelme, kivé- les olcsó ár	2'60 3 frt.
Sport fanel sok mintában	22, 26
Bársony flanel	35, 40
Jó mosó velezek, gyönyörű min- táiban	24, 27, 32

Női fehéreneműk, férfi ingek és az ösz-
szes vászonneműk mesés olcsó árban!

Hirdetések

fölvételnek a kiadóhivatalban, gr.
Dégenfeld-tér 2. szám alatt.

Szőnyeg,

Függöny, Stores, Bonnes Fennes,
Fencser takaró, Ágy- és asztal-
terítő, Flanel-takaró, Paplan és
matrác nagy raktár

Donogán és Somossy
cégnél, Kistemplombazár, Debreczen

Van szerencsém a n. é. közönség szives fi-
gyelmébe ajánlani a legjobb s legolcsóbb
pontosan szabályozott

Óráimat

a következő szabott árak mellett:
Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt.
Nickel zsebóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50.
Inga óra. 1 napos, felet és órát ütő, szép
hangos ütéssel, 70 cm. tokban 6 forint,
100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm.
tokban 10 frt 0. harangütés-el 12 forint.
Konyha óra 2'50, 3'50, 4- forint. Zseb-
óra üveg 15 kr., mutató 10 kr. Inga órák 3
évi jótállással. Ébresztők és zsebórák 1 évi
jótállással.

Óra javítások a legjobban javítva s leg-
olcsóbban 1 évi jótállás mellett.

Kiváló tisztelettel

BLATTNER BÉLA
UTODA

FÜSI GÁBOR

DEBRECZEN, Kossuth-u. 4. sz.

Szőrmekabátokat

garnitúrákat vásároljon
a Főposta melletti
szücs áruraktárban

Rózsa Lajos

vezetése mellett.

Legbiztosabb szépítőszert a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiál-
lításán arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, máj-
foltok, pattanások és az arc bőr
tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona
Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszer-
résznel =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,
a színház mellett. * Telefon sz. 469
„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszertár.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállítá-
sán államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyomgélkedők, vérszegények
lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, ideg-
erősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.
Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszertárakban fél lit. ü.
2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcai üzletébe

megérkeztek és nagy választékban
a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salen, ebédlő
és hálószobai villany-csillárok
és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszo-
lidabb kivitelben állanak a n. é.
közönség rendelkezésére.

Olcsó árak. Kötő ár.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

A

„Gyöngyvirág Crème“

az arckrémekek gyöngyvel
Szeplő, májfoltok, pattanások s
bőrbajok ellen kiváló jó szer. Si-
mává, fehérré s üdévé teszi az
arcbőrt! Sem higanyt, sem ólmet
nem tartalmaz. A nappalra
való kréme nem zsiroz, míg az
éjjelre való zsiroz. Egy tégely
ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszertárában.
DEBRECEN.

BUTOR.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
∴ kárpitos és disztő ∴

DERECZEN, IV., Piacz-utca 44. sz.

Alapított 1850. Telefon 377.

A debreceni iparművészeti
kiállításon állami ezüst-
∴ éremmel kitüntetve ∴

Órlási választék mindenféle stíly és árú
butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-
szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék

azonnal készen.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A debreceni ipartestületi
kiállításon ezüst éremmel
∴ kitüntetve ∴

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutá-
nyos és pontos kiszolgálás. ∴

Gyomorgörcs, kólika, ét-
vágytalanság és általá-
ban gyomorbetegségek-
nél a legkitünőbb háziszert a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECEN.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatalszám d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeldtér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen” apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.**
- Ha lakást keres — ott talál.**
- Ha alkalmazást keres — ott talál.**
- Ha tartsat keres — ott talál.**
- Ha oktatást keres — ott talál.**
- Ha butort keres — ott talál.**
- Ha hangszert keres — ott talál.**

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik:

„Athléta”, „Vig özvegy”, „Fehér virág”, „Piros rózsza”, „D. E.”, „Stv. I.”, „D. H. V.”, „Zoltán”, „Ilona”.

Nem közölhető: „Kis hamis” című hirdetés.

Vilmiko. Én nem vagyok kőszívű! Nem tudom miért gondolja? Talán valamivel megbántottam? Hova írjak levelet? A címet szeretném tudni? Kézessék, „Pista”!

Egy finom műveltséggel bíró akad. hallgató, szórakozás céljából akarna megismerkedni valamely uri családdal. Cím: „Infelix”-religére a kiadóba.

A német nyelv gyakorlása végett ismerjességet öhajjt kötni úri fiatal ember oly tisztességes nő vagy férfival, ki magyarul csak nagyon keveset tud. Levelet a kiadóba „Drezda” jellegre kérek.

- Akar Ön eredményesen hirdetni?
- Kérje a 412. számú telefont!

Ajánlat.

A legjobb ízű aromás pörkölt kávé Fél-egyháznál kapható. Villanyüzemű kávé pörköltje a kirakatban Piac és Miklós-utca sarkon

Csaposnak ajánlkozik gyakorolt fiatal házaspár, biztosítékkal. Cím: Eies Sándor Kunhegyes.

Saját termésű ó- és új érmelléki hegyi fajborok, különböző éviak, kapható 50 literen felül Tóth Sándornál, Hunyadi-u. 26. szám, Debreczen.

Hollandi gyomoroseppék kaphatók Mihaovits Jenő gyógyszerárban.

Ermelléki hegyibor kicsinyben és nagyban kapható Cím a kiadóban.

Uraktól levett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rosenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

A legtartósabb és legkényelmesebb saját készítésű férfi női és gyermek cipők nagyválasztékban szolid ár mellett szereshetők be Grieman Gyula c pézsz üzletében Piac-utca Városház. Merték után megrendeléseket divat szerint készítik.

Eladó szép fajkörte (Diel vajonc) kilója 40 fill. Egymalom-utca 4.

Írásbeli másolási munkákat szép, helyesírással bíró fiatalember elvállal. Cím a kiadóban.

3-4 százalékos törlesztéses kölcsönök kaphatók Miklós Ignác bankirodája által (Piac u. 9.) Felvilágosítás díjtalanul.

Kereslet.

Gyermektelen fiatal házaspár házmesteri állást keres. Cím a kiadóban.

Villany- és vízvezetési szerelők állandó munkára felvételnek Pollak Samu cégnél, Debreczen, Piac-utca 43. sz.

Ügyes kádáregéd jó fizetéssel felvétetik az Adria halkonzerv gyárban, Homokkert.

Par ezer koronával tulterhelt házat vennék. Ajánlatokat a kiadóba „Belterületen” jellegre.

Négy középiskolát végzett, keresztyén, jó családból való fiú tanulóknak felvétetik Csáthy Ferenc könyvkereskedésében.

Eladás.

Egy hat lóerejű gőzmotor — gazdaságban is alkalmas — jutányos áron eladó. Cím a kiadóban.

Egy három hajlású kályhacső, melyvel 50-60 százalékos tüzelőanyag megtakarítást lehet elérni s egy nagy terem bemelegítéséhez elegendő, jutányosan eladó. Értekezhetni Beresényi-u, 24. sz. a.

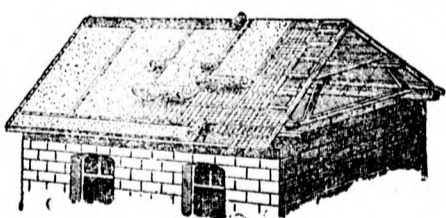
Két nagy kényelmes fotel olcsón eladó. Cím a kiadóban.

Bihardlószezen egy nagy jövedelmű szálló, 6 hord. 2 nagy pincével, kényelmes lakással, teljes berendezés, borház, hordók stb. előnyös feltételek mellett eladó. Cím a kiadóban.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cím a kiadóban.

Bihar-Dioszegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Makulatura újságpapír kiló- vagy mázsa számra a lap kiadóhivatalában eladó.

Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák. — Premier folytonéző kályhák. — Nickel kályhatalcák. — Kályhaellenzők. — Mangorológépek. — Kovácsolt vasállványok — Vasmozsdók, fogasok.

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

SZÖNYEGEK,

juta, spárga, hollandi, kldormünster, posztry, voleur, fu ó- és szalonszőnyegek minden nagyságban, torontall szőnyegek, divanteritők, butorszövetek és creppek, vialszkos vászon

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Ágy- és asztalteritők.

szövet és csipkefüggönyök, stórok.

Alsó tricotingek

lábravalók, ujjasok, télikendők, himalaja haraszt és püsch minőségben.

Férfi ruhaszövetek

magyar és angolgyártmány — hozzávaló béléसारúk.

Harisnyák, kesztyük,

nők, férfiak és gyermekek részére állandó nagy választékban

legolcsóbb szabott árban

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. I.

Alapított 1842. évben.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS GYÓGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÓGYVIZ-

zel gyomorvese-hólyagés belbántalmaknál valamint asthma bronchiale, köszvény és húgysavas diathesis eseteiben.

Debreczenben kapható:

KONTSEK GÉZA

fűszer- és csemege kereskedésében

DEBRECZEN, Kossuth utca.

ÚJ GRAMOFON

ötven nagy új duplalemezzel olcsón eladó az

„ADRIA”

halkonzervgyár irodájában

Homokkert.